

KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE

REPUBLIKA SLOVENIJA

Številka: 0603-10/2012-112

02023

Datum: 26/11/2015

ZAKLJUČNE UGOTOVITVE O KONKRETNEM PRIMERU

NADZOR NAD PREMOŽENJSKIM STANJEM ZAVEZANCA ZORANA JANKOVIČA

Na podlagi prvega odstavka 11. člena in petega odstavka 13. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo 2, v nadaljevanju: ZIntPK) senat Komisije za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: senat komisije) sprejema naslednje

UGOTOVITVE O KONKRETNEM PRIMERU

Zoran Janković (v nadaljevanju: zavezanec) Komisiji za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: komisija) ni prijavil ali ni prijavil v zakonskem roku naslednjega premoženja oziroma sprememb premoženjskega stanja:

- v zakonskem roku ni prijavil lastništva dela nepremičnin, ki jih je imel v lasti že leta 2006 in bi jih zato moral po 37. členu Zakona o preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 02/04 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju: ZPKor) prijaviti komisiji že s prvim obrazcem za poročanje, ki ga je oddal leta 2006 - te nepremičnine je zavezanec prijavil šele v predvolilnem obdobju leta 2011;
- v zakonskem roku ni prijavil lastništva vrednostnih papirjev, in sicer delnic Luke Koper, ki bi jih moral po 37. členu ZPKor prijaviti najpozneje v 30 dneh po prejemu dohodninske odločbe za leto 2007 - te vrednostne papirje je zavezanec prijavil šele v predvolilnem obdobju leta 2011;
- ni prijavil lastništva in poslovanja z vrednostnimi papirji KRKE v obdobju od leta 2007 do leta 2009, katerih vrednosti so presegle mejno vrednost za poročanje o spremembah premoženjskega stanja skladno z drugim odstavkom 37. člena ZPKor;
- ni prijavil razpolaganja z gotovino, položeno na transakcijski račun pri bankah v višini 29.500 EUR v letu 2007, kar je bil zavezanec, skladno z drugim odstavkom 37. člena ZPKor, komisiji dolžan sporočiti najpozneje v 30 dneh po prejemu dohodninske odločbe za leto 2007;

- ni prijavil razpolaganja/pridobitev denarnih sredstev, ki po ugotovitvah komisije izhajajo iz nakazil različnih pravnih oseb kot poplačilo dolga, kar je bil po ZPKor in od dne 5. 6. 2010 po ZIntPK dolžan storiti:
  - o v letu 2007 ni poročal sprememb denarnih sredstev v višini cca 167.000 EUR za preteklo koledarsko leto (preračunano iz SIT);
  - o v letu 2008 ni poročal sprememb denarnih sredstev v višini cca 631.000 EUR za preteklo koledarsko leto;
  - o v letu 2009 ni poročal sprememb denarnih sredstev v višini cca 304.000 EUR za preteklo koledarsko leto;
  - o v letu 2010 ni poročal sprememb denarnih sredstev v višini cca 361.000 EUR za preteklo koledarsko leto;
  - o v letu 2011 ni poročal sprememb denarnih sredstev v višini cca 273.000 EUR za preteklo koledarsko leto.

Zavezanec naj bi še pred nastopom funkcije župana sklenil, po njegovih navedbah posojilni pogodbi - terjatev do ELECTA HOLDING v višini 1.884.300.000 SIT, terjatev do ELECTA INŽENIRING v višini 1.526.323.873 SIT, kar je sporočil na svojem prvem obrazcu za poročanje podatkov o premoženjskem stanju komisiji. Nadalje je v času opravljanja funkcije župana in poslanca v nadzorovanem obdobju med 17. 11. 2006 in 24. 5. 2012 prejel na svoje bančne račune, ki jih ima odprte pri bankah v Sloveniji, skupno cca 2.990.000 EUR, od tega za cca 2.400.000 EUR nakazil, ki niso povezana z rednim osebnim dohodkom oziroma drugimi običajnimi prilivi, o katerih ni potrebno posebej poročati (npr. vračila dohodnine, avtorski honorarji ipd.). Od tega je v štirih mesecih leta 2011 zavezanec kot končni prejemnik na svoj TRR prejel skupno 208.000 EUR iz zaporednega oz. verižnega prenakazovanja med računi gospodarskih subjektov v vplivnem krogu družine Janković, pri čemer je začetek denarne verige pri podjetju, ki posluje z Mestno občino Ljubljana, v kateri opravlja zavezanec javno funkcijo poklicnega župana. Omenjene transakcije so zaradi načina, okoliščin, dinamike in zneskov obremenjene z izrazitimi korupcijskimi tveganji, tveganji, povezanimi z nedopustnim lobiranjem, in s tveganji za nasprotje interesov.

A. UVODNO POJASNILO

Senat komisije je na podlagi pridobljenih podatkov iz 41., 42., 43., 44. in 45. člena ter na podlagi 75. člena ZIntPK na seji senata komisije dne 19. 1. 2012 sprejel sklep o izvedbi nadzora nad premoženjskim stanjem takratnih predsednikov parlamentarnih strank. Nadalje je senat komisije dne 23. 7. 2015 sprejel sklep, da bo komisija z vidika svojih pristojnosti postopek nadaljevala in pri tem sledila ugotovitvam Vrhovnega sodišča, glede na sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. I Up 308/2014 z dne 29. 5. 2015, s katero je bilo razsojeno, da se dokument komisije – Zaključno poročilo o nadzoru nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank št. 06259-1/2013 z dne 7. 1. 2013, v delu, ki se nanaša na Zorana Jankovića (tožnika), odpravi.

V okviru nadaljevanja postopka nadzora je komisija sprejela Osnutek ugotovitev o konkretnem primeru v skladu s sedmim odstavkom 13. člena ZIntPK in 52. členom Poslovnika Komisije za preprečevanje korupcije

in jih posredovala v izjasnitev zavezanca dne 18. 9. 2015. Zavezanec je v tem postopku pooblastil odvetniško družbo in se preko nje izjavil o ugotovitvah komisije, ter posredoval tudi dokumentacijo. Izjava in dokumentacija, ki jo je komisija prejela s strani zavezanca, na drugačno odločitev komisije ne vplivata, se je pa komisija opredelila do tistih zavezančevih navedb in dokumentacije, ki terjajo dodatna pojasnila komisije, kot je razvidno v nadaljevanju. Izjava zavezanca je objavljena skupaj s predmetnimi ugotovitvami.

B. DEJANSKO STANJE

Komisija je v postopku nadzora nad premoženjskim stanjem zavezanca naprej primerjala in preverila podatke, ki jih je zavezanec sporočil na svojih obrazcih za poročanje podatkov o premoženjskem stanju, s podatki iz uradnih evidenc (nepremičnine, premičnine, vrednostni papirji, dohodninske odločbe ipd.). Pri pregledu podatkov, ki jih je zavezanec sporočil na svojih obrazcih za poročanje podatkov o premoženjskem stanju in podatkov, ki so izhajali iz uradnih evidenc je prišlo do razhajanj oziroma odstopanj, zato se je nadzor nadaljeval z osredotočenim ugotavljanjem načina pridobivanja premoženja, ki je obsegal tudi podroben pregled finančnega stanja skozi nadzorovano obdobje (prihodkov in odhodkov, pridobivanja in odtujitve nepremičnin, premičnin, vrednostnih papirjev, življenjskih stroškov ipd.), ki ga je komisija v okviru svojih pooblastil po ZIntPK ugotavljala prek pridobivanja in analize podatkov, pridobljenih od bank, finančnih institucij, zavarovalnic in drugih pravnih in fizičnih oseb, ki bi lahko posedovale relevantne podatke.

Glede na navedeno je komisija zavezanca pisno pozvala k dodatnim pojasnilom in z njim opravila tudi razgovor, na katerem ga je seznanila z vsemi nejasnostmi ter ga ponovno prosila za dodatna pojasnila in dokazila. Senat komisije je na podlagi navedenega in druge dokumentacije, ki jo je pridobil dne 7. 1. 2013, na seji že sprejel Zaključno poročilo o nadzoru nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank, ki je vključeval tudi nadzor nad premoženjskim stanjem zavezanca. Zaključno poročilo o nadzoru nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank je senat komisije objavil na spletni strani komisije. Upošteevajoč sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. I Up 308/2014 z dne 29. 5. 2015 je senat komisije dne 23. 7. 2015 sprejel sklep, da bo komisija z vidika svojih pristojnosti postopek nadzora nad premoženjskim stanjem zavezanca nadaljevala in pri tem sledila ugotovitvam Vrhovnega sodišča RS, zato je nadzor nad premoženjskim stanjem zavezanca nadaljevala v delu, ki je bilo predmet nadzora nad premoženjskim stanjem že v zaključnem poročilu z dne 7. 1. 2013. Zavezanec je komisiji dne 17. 7. 2015 posredoval tudi dodatna pojasnila, in sicer po prejemu sodbe Vrhovnega sodišča RS opr. št. I Up 308/2014 z dne 29. 5. 2015. Komisija je v okviru nadaljevanja postopka pripravila Osutek ugotovitev o konkretnem primeru v skladu s sedmim odstavkom 13. člena ZIntPK in 52. členom Poslovnika Komisije za preprečevanje korupcije (Uradni list RS, št. 24/12) in ga posredovala v izjasnitev zavezanca dne 18. 9. 2015.

Tako je komisija tekom nadzornega postopka dala zavezanca več možnosti, da ustno in/ali pisno pojasni odprta vprašanja glede njegovega premoženjskega stanja, predvsem razlike med ugotovljenim dejanskim in prijavljenim premoženjem, in izvora tega premoženja, ter ga tudi izrecno opozorila, da je dokazno breme, da morebitna neskladja celovito in razumljivo pojasni komisiji, po zakonu na njem.

Po prejemu sodbe Vrhovnega sodišča RS opr. št. I Up 308/2014 z dne 29. 5. 2015 je komisija dne 17. 7. 2015 prejela dodatna pojasnila zavezanca, v katerih navaja, da je dne 7. 7. 2015 prejel sodbo Vrhovnega sodišča

RS, ki je odpravilo Zaključno poročilo o nadzoru nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank v delu, ki se nanaša nanj. Zavezanec v dopisu navaja svoja dodatna pojasnila, ki pa ne vplivajo na ugotovitve komisije. In sicer je zavezanec pojasnil:

- *»leta 2006, ko je nastopil funkcijo župana, je prijavil svoje premoženje in navedel dana posojila družbama Electa Inženiring in Electa Holding v višini 14 mio evrov«;*
- *»DURS pri pregledu poslovanja družb Electa Inženiring in Electa Holding ni ugotovil nepravilnosti v primerih vračil posojil njemu osebno«;*
- *»19. 8. 2011 je MOL za izvedena dela plačala GREP-u (zasebnemu partnerju v projektu Stožice) račun v višini 5, 3 mio evrov, ki sta ga potrdila tako nadzor kot super nadzor. Ko je GREP prejel navedeni znesek, je na svojem računu že imel sredstva v višini 627.486,93 evra, kar pomeni, da ni potreboval sredstev MOL za posojilo 500.000 evrov Bazi Dante na podlagi posojilne pogodbe. Baza Dante je posojilo skupaj s pripadajočimi obrestmi vrnila GREP-u, tako tudi teoretično ni možno, da bi kakšna sredstva pristala na njegovem osebnem računu. Posojilo sta mu družbi Electa Inženiring in Electa Holding vračali bodisi neposredno bodisi prek asignacijske oz. druge pogodbe, ki je zakonit instrument poslovanja, in na tak način še naprej prejema vračila posojila, s katerim odplačuje obveznosti do Banke Koper, kjer ima že ves čas osebni račun in je edini, prek katerega posluje. V primeru obeh posojil je bila vrnjena delno glavnica brez obresti, tako da nikakor se ne more govoriti o povečanju premoženja, temveč le o spremembi oblike premoženja, kot je tudi ugotovila KPK. Iz zakona KPK in prejšnjih obrazcev pa ni jasno, ali je bilo potrebno tako spremembo oblike premoženja prijaviti«;*
- *»KPK je v prejšnji sestavi ugotovila, da je bilo izmed 50.000 računov in zahtevkov za izplačila njihovih javnih zavodov, ki jih MOL letno prejme, 5 podizvajalcev, ki so poslovali s podjetji njegovih sinov. Podizvajalci pa so dobili posel prek izvajalcev, ki so bili kot najugodnejši ponudniki transparentno izbrani na javnih razpisih MOL in njihovih javnih zavodov. V letih njegovega županovanja je bilo izvedenih več kot 1.400 javnih naročil, ki so po Zakonu o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (ZPVPJN) podvržena reviziji, za 43 naročil so prejeli revizijski zahtevek, ugodeno je bilo le 1,1% zahtevkov. Ob tem poudarja, da podjetja njegovih sinov v vseh osmih letih in pol, kolikor je župan, niso opravila nobenega posla ne z MOL, ne z njihovimi javnimi podjetji ali zavodi«.*

Nadalje zavezanec v svoji izjavi o ugotovitvah komisije predlaga, da se postopek ustavi. Izpostavlja, da je o predmetni zadevi že odločilo Vrhovno sodišče RS s sodbo, opr. št. I Up 308/2014. Zavezanec pri tem opozarja na tč. 11 sodbe Vrhovnega sodišča RS, ki se glasi: Pravilno je stališče sodišča prve stopnje v izpodbijani sodbi, da Zaključno poročilo ni akt iz 2. člena ZUS-1. O tem vprašanju je svoje stališče Vrhovno sodišče že sprejelo v svojem sklepu I Up 200/2013 z dne 9. 5. 2014, ki je pravnomočen, in pri tem stališču vztraja. Gre torej za akt iz prvega odstavka 4. člena ZUS-1. Iz navedenega izhaja, da Zaključno poročilo ni upravni akt v smislu določb 2/2 ZUS-1 temveč gre za akt iz 4/1 člena ZUS-1. V konkretnem primeru torej uporaba določila 64/3 člena ZUS-1 ni uporabna ter vodenje ponovljenega postopka v predmetni zadevi ni dopustno.

Nadalje zavezanec navaja, da od 20. 3. 2013 dalje ni več predsednik parlamentarne stranke, v posledici česar je potrebno postopek zoper njega ustaviti. V konkretnem primeru je namreč naslovni organ na seji senata dne 19. 1. 2012 sprejel sklep o izvedbi nadzora nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank. Iz navedenega tako sledi, da je naslovni organ zoper njega vodil postopek v svojstvu predsednika parlamentarne stranke. V podobni zadevi sta Evropska pravna fakulteta v Novi Gorici ter tudi [redacted] izdala pravni mnenji, ki potrjujeta njegova pravna naziranja.

Zavezanec nadalje opozarja, da nadzor nad premoženjskim stanjem urejajo določila 41. do 47. člena ZIntPK. V okviru navedenega se izpostavlja prvi odstavek 41. člena ZIntPK, zavezanec pa hkrati pravi, da iz navedenega jasno sledi, da zavezanec nekoč v svojstvu predsednika parlamentarne stranke Pozitivne Slovenije ni zavezanec za prijavo premoženja ter v tem svojstvu kršitev, kot izhajajo iz poročila, niti ni mogel zagrešiti. Iz navedenega sledi, da je komisija pri sprejemu in objavi izpodbijanega poročila presegla svoje pristojnosti in sicer v delu, ko zavezanca obravnava kot predsednika parlamentarne stranke.

Zavezanec navaja, da komisija upoštevajoč 45. člen ZIntPK, pri sprejemu izpodbijanega poročila ni ugotavljala, ali se je njegovo premoženje od zadnje prijave nesorazmerno povečalo niti tega, ali vrednost njegovega dejanskega premoženja, ki je osnova za odmero davčnih obveznosti, znatno presega prijavljeno vrednost premoženjskega stanja. Ravno nasprotno, komisija je v konkretnem primeru od njega zahtevala dokazovanje izvora njegovega premoženja od prve in ne od zadnje prijave dalje, in sicer po načelu obrnjenega dokaznega bremena.

Zavezanec navaja, da je bilo izpodbijano zaključno poročilo sprejeto na podlagi 3. točke 2. člena in 23. alineje 12. člena ZIntPK ter ob upoštevanju določb 32. – 37. člena ZPKor za čas do 5.6. 2010 oziroma določb 41. – 45. člena ZIntPK. Glede na dejstvo, da je bil postopek nadzora v konkretnem primeru pričet po uveljavitvi ZIntPK, je tako potrebno v konkretnem primeru v celoti uporabiti njegove procesnepravne kot tudi materialnopravne norme. Iz prehodnih in končnih določb ZIntPK namreč ne izhaja, da bi imela komisija še pravico uporabljati določila ZPKor, saj se postopek nadzora ni začel že pred uveljavitvijo ZIntPK (84. člen ZIntPK). Iz navedenega torej sledi, da je bilo v konkretnem primeru materialno pravo zmotno uporabljeno.

Zavezanec nadalje navaja, da so v konkretnem primeru v celoti zmotne in pravno zgrešene navedbe komisije, da je zavezanec od leta 2006 sistematično opuščal svojo zakonsko dolžnost celovite in pravočasne prijave premoženjskega stanja oziroma sprememb. Skladno z določili ZPKor (člen 39.) je bila namreč komisija dolžna zavezanca pozvati na dopolnitev prijave premoženja, v kolikor bi ocenila, da je bila prijava premoženjskega stanja kakorkoli pomanjkljiva. Izpostavlja, da ZIntPK v svojih prekrškovnih določilih ne-prijavo ali nepravočasno prijavo opredeljuje kot prekršek, nikakor pa komisije ne upravičuje za izdelavo poročila o ugotovitvah kršitev dolžnostnega ravnanja. Iz navedenega sledi, da je komisija pri izdelavi poročila v zvezi s tem grobo prekršila zakonsko podeljene pristojnosti.

Zavezanec opozarja na problematiko dokaznih standardov. Resen sum, kot to navaja komisija, prav gotovo ne nakazuje višine dokaznega standarda gotovosti. Komisija se v zvezi z navedenim sklicuje na pravilo o obrnjenem dokaznem pravilu, ki naj bi veljalo tudi v davčnem postopku. Nadalje zavezanec navaja, da je v zvezi s tem potrebno opozoriti na prispevek: Primerjalo pravni pregled na aktualna vprašanja davčnega ugotovitvenega postopka (Aleš Kobač, Aleksander Pevec, Podjetje in delo 2012). Po navedbah zavezanca

avtorja utemeljeno opozarjata, da če se torej od zavezanca zahteva višji dokazni standard, bi tudi za davčni organ moralo veljati, da natančno ugotovi nepojasnjeno potrošnjo oziroma prirast premoženja. V nasprotnem primeru se lahko celo zgodi, da davčni organ ugotovi dejstvo nepojasnjene potrošnje ali prirasta premoženja z nižjim standardom, sam pa nato od zavezanca dosledno zahteva višji standard, s čimer za slednjega dokazovanje postane probatio diabolica.

Zavezanec sklepno navaja, da nadaljevanje postopka ni več dopustno zaradi učinka »res iudicata« sodbe Vrhovnega sodišča RS z opr. št. I Up 308/2014, ki je dokončno odpravilo Zaključno poročilo o nadzoru nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank ter po drugi strani zaradi dejstva, da zavezanec od 20. 3. 2013 dalje ni več predsednik parlamentarne stranke. Izpodbijano Zaključno poročilo je v celoti neutemeljeno tudi po vsebini, saj pri njemu ni podan očitani sum korupcijskih tveganj, kot izhaja iz pojasnil in predloženih dokazil.

Komisija je vpogledala v dokazila, ki jih je predložil zavezanec, pri čemer le-ta, kot je pojasnjeno v nadaljevanju, na drugačno odločitev komisije, kot je bila navedena/ugotovljena v osnutku ugotovitev o konkretnem primeru, ne vplivajo. Komisija v zvezi s pravnim mnenjem Evropske pravne fakultete z dne 22. 11. 2010 in pravnim mnenjem [redacted] z dne 21. 11. 2010 pojasnjuje, da ne gre za mnenji, ki bi ju bilo moč analogno uporabiti v predmetni zadevi. V navedenih mnenjih sta se avtorja opredelila glede vprašanja, ali za posameznika, ki ni več zaposlen v javnem sektorju, še vedno velja obveznost iz sedmega odstavka takrat veljavnega 16. člena ZIntPK, v predmetnem postopku pa ni sporno, da je zavezanec poklicni funkcionar, ki je dolžan komisiji sporočiti premoženjsko stanje, kajti zavezanec ni dolžan poročati premoženjskega stanja zato, ker je (bil) predsednik parlamentarne stranke, ampak zato, ker je poklicni župan in ker je bil določeno časovno obdobje tudi poslanec Državnega zbora RS. Zato dejstvo, da od dne 20. 3. 2013 ni več predsednik parlamentarne stranke, v ničemer ne vpliva na njegovo obveznost glede poročanja premoženjskega stanja. Komisija nadalje pojasnjuje, da predloženo strokovno mnenje, ki ga je pripravil subjekt KPMG poslovno svetovanje, d.o.o., dne 29. 9. 2015, ne vpliva na drugačno ugotovitev komisije.

C. RELEVANTNO PRAVO

Uvodoma je potrebno ugotoviti, da iz določb Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/06, 62/10 in 109/12, v nadaljevanju: ZUS-1) v primerih, ko sodišče odpravi akt, ki ni upravni akt, in ko državni organ torej ni odločal o pravici, obveznosti ali pravni koristi posameznika, ni mogoče razbrati, da državni organ ne bi smel izdati novega posamičnega akta, potem ko je bil le-ta odpravljen. Razlaga zavezanca je po mnenju komisije pravno nevzdržna, saj bi to pomenilo, da državni organ, ki je zavezan voditi nek postopek, le-tega sploh ne more zaključiti v primeru/potem, ko je bil njegov akt odpravljen.

Dolžnost prijave premoženjskega stanja neodvisni nadzorni instituciji s pristojnostmi nadzora nad premoženjem funkcionarjev in določenih drugih kategorij zavezancev tudi po mednarodnih pravnih in etičnih standardih predstavlja pomemben institut omejevanja korupcije (v preventivnem in represivnem smislu) ter krepitve integritete, transparentnosti in zaupanja v pošteno, kvalificirano in odgovorno opravljanje javne funkcije. V različnih oblikah in obsegu tako ta institut poznajo in ga uporabljajo v večini evropskih in drugih demokratičnih državah. Republika Slovenija (RS) je bila ena prvih tranzicijskih držav, ki je ta institut uvedla že leta 1992, najprej za poslance Državnega zbora RS, nato pa celoviteje s sprejemom

ZPKor leta 2004 za vse funkcionarje na državni in lokalni ravni, ko je nadzorni organ za nadzor nad premoženjskim stanjem postala komisija. Z uveljavitvijo ZIntPK leta 2010 je bil sistem nadzora nad premoženjskim stanjem javnih funkcionarjev dopolnjen, vendar je v osnovi ostal enak. Do leta 2012, ko je komisija uvedla sistem prijave premoženjskega stanja preko elektronskega obrazca ter elektronsko izmenjavo podatkov s takratno Davčno upravo Republike Slovenije (DURS), sta bila poročanje in nadzor v celoti "papirnata". Odkar RS na normativni ravni pozna institut nadzora nad premoženjskim stanjem funkcionarjev, je bilo zaznano izjemno malo kršitev, saj je bil nadzor – zaradi različnih razlogov – relativno neučinkovit. Kot takega so ga ocenile tudi različne mednarodne organizacije (Svet Evrope, OECD, Svetovna banka). Tudi pričujoči nadzori in nadzori, izpeljani v preteklosti, so pokazali na vrsto slabosti zakonskega in institucionalnega okvirja, ki to področje ureja, na kar je komisija večkrat tudi javno opozorila.

Cilj nadzora nad premoženjskim stanjem po ZIntPK in prej po ZPKor je spremljanje in preverjanje, ali je zavezanec pravilno in celovito prijavil svoje premoženjsko stanje in njegove spremembe v skladu s svojimi zakonskimi dolžnostmi ter s tem tudi ugotavljanje morebitnega nesorazmernega ali nepojasnjene povečanja premoženja oziroma morebitne razlike med dejanskim in prijavljenim premoženjem. ZIntPK v 2. odstavku 45. člena izrecno določa, da je v primeru suma nesorazmernega povečanja ali nepojasnjenih razlik v premoženju dokazno breme oziroma dolžnost pojasnjevanja izvora premoženja na zavezancu.

ZIntPK glede nadzora nad premoženjskim stanjem ureja in določa dve vrsti postopkov, ki sta med seboj povezana:

- preverjanje resničnosti, točnosti in popolnosti podatkov ter navedb zavezancev na obrazcih za poročanje podatkov o premoženjskem stanju in
- ugotavljanje skladnosti vrednosti dejanskega premoženja, ki je osnova za odmero davčnih obveznosti, ter vrednosti prijavljenega premoženja in ugotavljanje nesorazmernega povečanja premoženja glede na njegove dohodke iz opravljanja funkcije ali dovoljene dejavnosti v času od zadnje prijave premoženja. Pri tem časovni termin »od zadnje prijave« iz prvega odstavka 45. člena ZIntPK ne pomeni, da se nanaša na vsakokratno zadnjo posredovano prijavo, saj bi lahko zavezanec na ta način s prijavo premoženjskega stanja komisiji dejansko »legaliziral« tudi neprijavljeno nesorazmerno povečano premoženje oziroma premoženje, ki ne izhaja iz njegovih legalno pridobljenih in prijavljenih prihodkov v času trajanja funkcije. To bi bilo v popolnem nasprotju z namenom instituta nadzora nad premoženjskim stanjem, ki se po izrecni določbi 3. točke 2. člena ZIntPK izvaja zaradi vzpodbujanja in krepitev transparentnosti v procesih in postopkih izvrševanja javne oblasti, pri opravljanju javnih funkcij in pri upravljanju javnih zadev. V času, ko je posameznik zavezanec za poročanje o svojem premoženjskem stanju in vmesno oziroma dopolnilno poroča komisiji, gre torej za dopolnitve prijave premoženjskega stanja oz. sporočanje sprememb v premoženjskem stanju. Nadzor nad premoženjskim stanjem je smiseln, učinkovit in upravičen in legitimen le, če zajame celoten čas, odkar je zavezanec na javni funkciji oziroma odkar protikorupcijska zakonodaja ta nadzor omogoča, zato komisija tudi v tem poročilu uporablja datumsko padajoči vrstni red prijav premoženjskega stanja in kot zadnjo v vrsti šteje prijavo, ki jo je zavezanec podal ob nastopu funkcije.

Komisija nadalje pojasnjuje, da branje prvega odstavka 45. člena ZIntPK na način, da se lahko preverja le nesorazmerno povečanje premoženja od datumsko najkasnejše prijave premoženja, ni smiselno oziroma ne odraža namena zakonodajalca, ki ga je ta izkazal z umestitvijo določb o nesorazmerno povečanem premoženju in njegovih posledicah v ZIntPK. Ob takem branju zakona bi zavezanec z vsakokratno prijavo

premoženjskega stanja dejansko, vsaj glede postopkov pred komisijo, legaliziral vse poprej pridobljeno premoženje, četudi je bilo pridobljeno iz neznanih virov in/ali nezakonito. V tem delu je potrebno uporabiti tudi teleološko (namensko) metodo razlage, ki določa pomen posameznih izrazov v pravnem določilu glede na namen, ki ga to določilo ima, saj se da le na ta način razložiti in uporabiti besedilo prvega odstavka 45. člena ZIntPK kot v sebi sklepčno logično enoto. Komisija se je torej glede časovnega okvira nadzora v delu, ko se je preverjal sum nesorazmerno povečanega premoženja, držala okvirjev, določenih v prvem odstavku 45. člena ZIntPK, s tem, da je uporabila padajoči vrstni red prijav premoženjskega stanja (in sicer do časa, ko je zavezanec prvič pridobil status poklicnega funkcionarja). Za zbiranje podatkov pa je komisija v tem delu uporabila pooblastila iz 16. člena ZIntPK, ki se nanaša na celoten spekter njenih zakonskih nalog (kamor sodi tudi nadzor nad premoženjskim stanjem).

Z vidika materialnopravnih podlag je komisija ravnanje glede prijave premoženjskega stanja presojala po zakonu, ki je veljal v času nastanka posamezne obveznosti v zvezi s prijavo premoženjskega stanja. Za čas od dne 30. 1. 2004 do dne 5. 6. 2010 je kot relevanten materialnopravni predpis upoštevan takrat veljavni ZPKor, ki je to materijo urejal v členih 32. – 39., v času od dne 5. 6. 2010 dalje pa veljavni ZIntPK, ki to materijo ureja v členih 41. – 46. Procesnopravno je komisija nadzor izvedla po določbah ZIntPK (vključno z uporabo pooblastil iz 16. člena tega zakona), saj je bil postopek nadzora pričet po uveljavitvi tega zakona.

Postopek nadzora nad premoženjskim stanjem zavezanca je bil del postopka nadzora nad premoženjskim stanjem predsednikov vseh parlamentarnih strank, ki se je pričel po sklepu senata komisije o izvedbi nadzora nad premoženjskim stanjem takratnih predsednikov parlamentarnih strank, ki je bil sprejet na seji komisije dne 19. 1. 2012. Ob sprejetju navedenega sklepa so bili vsi takratni predsedniki parlamentarnih strank tudi poklicni funkcionarji, ki so na različnih najvišjih državnih in/ali lokalnih funkcijah že dlje časa, zato ne more biti dvoma, da so zavezanci za prijavo premoženjskega stanja, posledično pa tudi subjekti za nadzor nad premoženjskim stanjem, ki je v pristojnosti komisije. Nadzor je bil za vsakega zavezanca posebej izveden le za obdobje, v katerem (nepretrgoma) opravlja javne funkcije, na podlagi katerih je zavezanec za prijavo premoženjskega stanja skladno z določbami ZIntPK (oziroma prej veljavnega ZPKor). Ob tem komisija dodaja, da je zavezanec te argumente izpostavljal že v sodnem postopku, v katerem je izpodbijal Zaključno poročilo komisije, vendar sodišče ni ugotovilo, da bi bilo to lahko karkoli sporno, dejstvo namreč je, da je zavezanec poklicni funkcionar in s tem zavezanec za prijavo premoženjskega stanja.

Navedbe zavezanca, da je bila komisija skladno z določili ZPKor (člen 39) dolžna pozvati zavezanca na dopolnitev prijave premoženja, v kolikor bi ocenila, da je bila prijava premoženjskega stanja kakorkoli pomanjkljiva, komisija pojasnjuje, da tako ZPKor kot ZIntPK komisije ne zavezujeta, da sprotno za zavezanca, ki ji jih je več tisoč, preverja, ali so dosledno izpolnili obrazec in jih poziva k dopolnitvi. Na to mora vsak zavezanec paziti sam, komisija pa v okviru nadzorov nad premoženjskim stanjem ugotavlja, ali so podatki na obrazcih za poročanje podatkov o premoženjskim stanjem, ki so jih sporočil sami zavezanci, usklajeni s podatki iz uradnih evidenc, kot seveda tudi, ali je zavezanec izpolnil svojo obveznost poročanja.

Kar zadeva navedbe zavezanca, da bi morala komisija zaradi domnevnih kršitev sprožiti le prekrškovni postopek, komisija pojasnjuje, da lahko poleg postopkov, ki jih opredeljuje ZIntPK, vodi tudi postopke o prekršku, če je seveda kršitev materialne določbe predvidena kot prekršek. Iz ZIntPK nesporno izhaja, da je prekrškovni postopek zgolj del celovitega nadzora nad premoženjskim stanjem (poleg ugotavljanja morebitnega nesorazmernega povečanja premoženja). Komisija je bila ne samo upravičena, ampak tudi dolžna izvesti svoje nadzorstvene pristojnosti nad premoženjskim stanjem, nadalje pa je upravičena oziroma dolžna uvesti tudi postopek o prekršku po uradni dolžnosti, in sicer na podlagi dejstev,

ugotovljenih v predmetnem postopku (nepopolni podatki o premoženjskem stanju, opustitve prijave premoženjskega stanja in sprememb premoženjskega stanja).

V postopku preverjanja suma nesorazmerno povečanega premoženja, skladno s prvim odstavkom 45. člena ZIntPK, velja obrnjeno dokazno breme, kar pomeni, da je iniciativa dokazovanja virov oziroma izvora premoženja na zavezancu, ki mora komisiji predložiti verodostojna, razumljiva, preverljiva ter korektna (resnična) pojasnila in dokumentacijo v zvezi s svojim premoženjskim stanjem oziroma viri premoženja, ki niso razvidni iz komisiji dostopnih evidenc in podatkov. Zavezanec je bil tekom postopka večkrat pozvan k temu, da pojasni/razjasni odprta vprašanja v zvezi s svojim premoženjskim stanjem, kar pomeni, da mu je bila dana možnost, da se izjavi o vseh dejstvih in okoliščinah v zvezi s tem.

D. MNENJE V KONKRETNEM PRIMERU

Komisija je ugotovila, da je zavezanec v času med 17. 11. 2006 in 24. 5. 2012 večkrat kršil ZPKor in od 5. 6. 2010 dalje tudi določbe ZIntPK o obveznosti sporočanja podatkov o svojem premoženjskem stanju.

Na podlagi primerjave dejanskega premoženjskega stanja zavezanca, ki ga je v nadzoru ugotovila komisija, in premoženjskega stanja, kot izhaja iz njegovih prijav komisiji, je komisija nesporno ugotovila, da je zavezanec v času opravljanja svoje funkcije od leta 2006 sistematično opuščal svojo zakonsko dolžnost celovite in pravočasne prijave premoženjskega stanja oziroma sprememb skladno z zakonom.

Zavezanec tako komisiji ni prijavil ali ni prijavil v zakonskem roku naslednjega premoženja oziroma sprememb premoženjskega stanja:

- v zakonskem roku ni prijavil lastništva dela nepremičnin, ki jih je imel v lasti že leta 2006 in bi jih zato moral po 37. členu ZPKor prijaviti komisiji že s prvim obrazcem za poročanje, ki ga je oddal leta 2006 - te nepremičnine je zavezanec prijavil šele v predvolilnem obdobju leta 2011;
- v zakonskem roku ni prijavil lastništva vrednostnih papirjev, in sicer delnic Luke Koper, ki bi jih moral po 37. členu ZPKor prijaviti najpozneje v 30 dneh po prejemu dohodninske odločbe za leto 2007 - te vrednostne papirje je zavezanec prijavil šele v predvolilnem obdobju leta 2011;
- ni prijavil lastništva in poslovanja z vrednostnimi papirji KRKE v obdobju od leta 2007 do leta 2009, katerih vrednosti so presegale mejno vrednost za poročanje o spremembah premoženjskega stanja skladno z drugim odstavkom 37. člena ZPKor;
- ni prijavil razpolaganja z gotovino, položeno na transakcijski račun pri bankah v višini 29.500 EUR v letu 2007, kar je bil zavezanec, skladno z drugim odstavkom 37. člena ZPKor, komisiji dolžan sporočiti najpozneje v 30 dneh po prejemu dohodninske odločbe za leto 2007;

ni prijavil razpolaganja/pridobitev denarnih sredstev, ki po ugotovitvah komisije izhajajo iz nakazil različnih pravnih oseb kot poplačilo dolga, kar je bil po ZPKor in od dne 5. 6. 2010 po ZIntPK dolžan storiti:

- v letu 2007 ni poročal sprememb denarnih sredstev v višini cca 167.000 EUR za preteklo koledarsko leto (preračunano iz SIT);
- v letu 2008 ni poročal sprememb denarnih sredstev v višini cca 631.000 EUR za preteklo koledarsko leto;
- v letu 2009 ni poročal sprememb denarnih sredstev v višini cca 304.000 EUR za preteklo koledarsko leto;
- v letu 2010 ni poročal sprememb denarnih sredstev v višini cca 361.000 EUR za preteklo koledarsko leto;
- v letu 2011 ni poročal sprememb denarnih sredstev v višini cca 273.000 EUR za preteklo koledarsko leto.

Zavezanec bi se kot javni funkcionar mogel in moral zavedati, da z opustitvijo dolžnega sporočanja podatkov o premoženjskem krši določbe prej veljavnega ZPKor in pozneje ZIntPK. Tako ravnanje predstavlja neposredno kršitev zakona s področja prijave premoženjskega stanja, hkrati pa gre tudi za ravnanje v nasprotju z dolžno integriteto javnega funkcionarja, ki ni zgolj abstraktno-etični pojem in stvar morale posameznika, ampak gre za enega temeljnih etičnih standardov v javnem življenju, od leta 2010 pa integriteto izrecno opredeljuje in zahteva tudi ZIntPK.

Soočen s to ugotovitvijo je na razgovoru pred komisijo zavezanec zgolj pojasnil, da ni vedel, da mora te spremembe sporočiti komisiji, ter obenem izrazil mnenje, da se njegovo premoženje glede na prijavo iz leta 2006 ni povečalo.

Zavezanec je v svoji izjavi navedel, da ob prvi prijavi svojega premoženjskega stanja res ni navedel lastništva vseh nepremičnin in delnic Luke Koper, vendar v zvezi s tem izpostavlja, da je z dopisom z dne 29. 11. 2011 komisijo obvestil, da je pri prvi prijavi premoženja naredil napako ter pomotoma ni navedel vseh zemljišč, ki se nahajajo okoli njegove hiše. Z istim dopisom je komisijo tudi obvestil o lastništvu vrednostnih papirjev KRKG Krka (20 delnic) ter LKPG Luka Koper (980 delnic). Nadalje pojasnjuje, da je glede vrednostnih papirjev Krke potrebno pojasniti, da je bila vrednost KRKG Krka na dan 20. 1. 2012 (datum prijave premoženjskega stanja) po podatkih Ljubljanske borze 48,80 EUR. Glede na dejstvo, da ima v lasti 20 delnic, to pomeni, da je njihova skupna vrednost znašala 976 EUR. Vrednost delnic LKPG Luka Koper je na dan 20. 1. 2012 znašala 7,39 EUR. Glede na dejstvo, da ima v lasti 980 delnic Luke Koper, je njihova skupna vrednost znašala 7.242,10 EUR. Zavezanec navaja, da je pri tem potrebno pojasniti tudi to, da iz elektronskega obrazca za prijavo premoženjskega stanja (tč. 13) izhaja, da je bil dolžan prijaviti le podatke o vrstah in vrednosti vrednostnih papirjev, če njihova skupna vrednost, v času prijave premoženjskega stanja, presega vrednost 10.000 EUR. Glede na dejstvo, da v konkretnem primeru citirani pogoj ni bil izpolnjen, so očitki v tej smeri povsem neutemeljeni.

Komisija kot neutemeljene izpostavlja navedbe zavezanca o lastništvu vrednostnih papirjev KRKG Krka (20 delnic) ter LKPG Luka Koper (980 delnic), in sicer da je bila vrednost navedenih delnic na dan 20. 1. 2012 (datum prijave premoženjskega stanja) po podatkih Ljubljanske borze 976 EUR (KRKG Krka) oziroma 7.242,10 EUR (LKPG Luka Koper). Zavezanec si napačno razlaga okoliščine, povezane s prijavo

premoženjskega stanja, saj je potrebno ugotavljati vrednost določenega premoženja, ki ga je glede na vrednost potrebno prijaviti komisiji, v obdobju, ko je to dejstvo nastopilo – konkretno v letih 2007 (za vrednostne papirje LKPG Luka Koper) oziroma 2007 do 2009 (za vrednostne papirje KRKG Krka). Takrat je namreč premoženje zavezanca v zvezi z vrednostnimi papirji presešlo zakonsko vrednost, določeno za obvezno poročanje sprememb o premoženjskem stanju po ZPKor. Ob tem je potrebno še pojasniti, da bi moral zavezanec v skladu z 31. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah ZIntPK-B prijaviti tako vse lastniške vrednostne papirje, ne glede na njihovo vrednost (gl. 8. alinejo prvega odstavka 42. člena ZIntPK), katerih lastnik je bil na dan poročanja podatkov o premoženjskem stanju, to je na dan 20. 1. 2012, ostale vrednostne papirje pa je treba prijaviti le, če njihova skupna vrednost (v to vrednost je treba všteti tudi delnice, ki morajo biti sicer prijavljene ločeno) presega vrednost 10.000 EUR (gl. 14. alinejo prvega odstavka 42. člena ZIntPK). Navedbe zavezanca glede razumevanja njegovih zakonskih obveznosti zato po mnenju komisije niso samo neutemeljene in neprepričljive, ampak tudi zavajajoče, saj je težko sprejeti dejstvo, da univerzitetni diplomirani ekonomist, kar je zavezanec po izobrazbi, ne loči med lastniškimi in drugimi vrstami vrednostnih papirjev.

Zavezanec je v nadzorovanem obdobju med 17. 11. 2006 in 24. 5. 2012 pridobil dohodke v skupni vrednosti cca 2.990.000 EUR. Kot izhaja iz finančne analize odhodkov in prihodkov zavezanca, tekoča poraba zavezanca bistveno presega višino njegove plače oziroma dohodkov, ki jih prejema kot župan Mestne občine Ljubljana (v nadaljevanju: MOL). Npr. v letu 2009 je zavezanec prejel cca 32.000 EUR neto plače, v istem letu pa je (glede na odlive iz TRR) porabil cca 370.000 EUR, kar pomeni, da je za financiranje svojih življenjskih stroškov porabil mnogo več, kot je znašala njegova funkcionarska plača. To samo po sebi ni sporno, če ni obremenjeno s korupcijskimi tveganji in ima funkcionar neodvisen in transparenten dodaten vir premoženja. V tem primeru po ugotovitvah komisije ni tako. In to ne samo zaradi ne poročanja teh sprememb komisiji. Glavni vir premoženja in prihodkov zavezanca predstavlja prav vračanje dolga zavezancu na podlagi posojilne pogodbe med družinskim podjetjem Electa in zavezancem (terjatev do ELECTA HOLDING v višini 1.884.300.000 SIT, terjatev do ELECTA INŽENIRING v višini 1.526.323.873 SIT). Dodatno je ugotovljeno, da posredni ali neposredni vir poplačil dolga zavezanca v določenem delu predstavlja tudi podjetje, ki veliko posluje z MOL. Po ugotovitvah komisije je zavezanec v nadzorovanem obdobju največji del sredstev prejel od pravnih oseb (Electa, d.o.o., Electa naložbe, d.o.o. in KLM, d.d.), ki so lastniško in osebno povezane z družino zavezanca. Od tega cca 1.500.000 EUR od podjetja Electa, d.o.o., cca 580.000 EUR od Electa naložbe, d.o.o. in cca 280.000 EUR od KLM, d.d. (oziroma potem d.o.o.). Večino omenjenih sredstev je zavezanec torej prejel neposredno ali posredno od podjetja Electa, d.o.o. v družinski lasti.

Zavezanec v svoj izjavi navaja, da denarna sredstva, ki jih kot sporna označuje komisija, izvirajo iz naslova poplačila posojila družbi ELECTA INŽENIRING, d.o.o. Navaja, da je terjatev do citirane gospodarske družbe prijavil že ob prvi prijavi premoženjskega stanja, kar v konkretnem primeru niti ni sporno. S poplačilom terjatve, ki je bila mimogrede tudi neobrestovana, na noben način ni prišlo do spremembe v njegovem premoženjskem stanju. Tako izhaja tudi iz strokovnega mnenja KPMG. Vračilo posojila tudi na noben način ni imelo vpliva na osnovo za odmero njegovih davčnih obveznosti, saj je bilo le-to podano brezobrestno, kar je razvidno iz same posojilne pogodbe. V tej zvezi je v celoti zgrešeno pravno razlagovanje, da terjatve ni mogoče enačiti z denarnimi sredstvi na transakcijskem računu. Pojem premoženja namreč ne obsega samo stvari (lastniške pravice na stvareh), temveč tudi druge (torej vse) premoženjske pravice, katerih imetnik je lahko posameznik.

Komisija v zvezi z navedenim pojasnjuje, da se je tekom postopka ukvarjala z vprašanjem, ali je zavezanec prijavil spremembe premoženjskega stanja oziroma komisija zavezancu ni očitala neprijave povečanja premoženja, ampak opustitev dolžne prijave oziroma neprijavo spremembe denarnih sredstev. Dejstvo je, da vračilo posojila pomeni spremembo premoženjskega stanja v smislu določb ZPKor in ZIntPK. Z vidika korupcijskih tveganj in pričakovane integritete zavezancev ZIntPK je pomembno tudi dejstvo, da nakazila oziroma prejeta sredstva na transakcijski račun zavezanca, za katere trdi, da gre za vračilo posojila, nakazuje tudi gospodarski subjekt, ki je sicer v lasti dolžnika, a v resnici ni pogodbeni posojilojemalec-dolžnik zavezanca.

Morebitno nepoznavanje zakonskih obveznosti in dolžnosti ne more biti opravičljiv razlog za kršitev zakona. Če bi zavezanec katero od prejetih nakazil pozabil ali iz katerega drugega razloga o njem ne bi poročal oziroma bi poročal z zamudo, bi komisija njegovo pojasnilo z razumevanjem sprejela v proučitev. Ker tega ni bilo, komisija navedbe zavezanca v tem delu utemeljeno ocenjuje kot nezadostne in kot sistematičen pristop k izogibanju prijavljanja sprememb v premoženjskem stanju. V nasprotju z njegovimi trditvami je komisija ocenila, da se je zavezanec svojih zakonskih dolžnosti poročanja zavedal že takrat, ko je leta 2006 prvič oddal prijavo premoženjskega stanja, naslednjič je to sicer storil (spet nepopolno) šele v predvolilnem času leta 2011, ko je postalo vprašanje premoženja kandidatov ena osrednjih predvolilnih tem, oboje pa dokazuje, da se je zakonske dolžnosti pri nadzoru premoženja zelo dobro zavedal. Pri tem je komisija dodatno upoštevala, da je zavezanec po izobrazbi ekonomist in je bil dolga leta vodilni menedžer v velikih gospodarskih subjektih, kjer je upravljal ali nadzoroval upravljanje s finančnimi sredstvi, tako da so mu standardi transparentnega, odgovornega in poštenega finančnega poslovanja tudi iz tega obdobja zelo dobro znani oziroma bi mu morali biti znani. Komisija prav tako ne dvomi, da se zavezanec zaveda in pozna kvalitativno ter vsebinsko razliko med terjatvijo (dolgom) na eni strani in njenim poplačilom, ki privede do realne spremembe v premoženju, na drugi strani.

Oseba z vsemi temi lastnostmi in znanjem se po mnenju komisije ne more verodostojno sklicevati na to, kako je mislila oziroma verjela, da večje zneske, ki jih je poleg plače skupaj prejela na svoje bančne račune v času opravljanja funkcije, ni sprememba premoženja, katere je kot javni funkcionar dolžna prijaviti komisiji, ki je po zakonu zadolžena za nadzor nad premoženjskim stanjem javnih funkcionarjev.

Spričo ugotovljenih kršitev zakonske dolžnosti poročanja pridobivanja/sprememb denarnih sredstev, je zavezanec sam vzpostavil utemeljen dvom v zakonitost in transparentnost svojega premoženja, pridobljenega v času opravljanja javne funkcije. V zvezi s tem komisija ugotavlja, da je zavezanec ravnal v nasprotju s pričakovanim delovanjem in odgovornostjo - integriteto javnega funkcionarja in uradne osebe pri preprečevanju ter odpravljanju tovrstnih tveganj, ki ogrožajo integriteto javne funkcije in zaupanje javnosti v institucijo, v kateri to funkcijo opravlja (ZIntPK, člen 4, točka 3).

Opustitve dolžnega poročanja s strani zavezanca predstavljajo tveganje za korupcijo, nasprotje interesov ter druga nezakonita ali neetična ravnanja.

Komisija je med nadzornim postopkom tudi ugotovila ponavljajoč vzorec, po katerem je zavezanec v letih 2010 in 2011 večkrat dosegel oz. se približal odobrenemu limitu negativnega stanja na osebni TRR in je bil torej pred tem, da njegov osebni TRR postane nelikviden. V takšnih primerih je zavezanec vedno prejel

večje nakazilo od družbe Electa, d.o.o. ali KLM, d.o.o. Komisija je pri tem v dveh primerih ugotovila tesno časovno povezanost med doseganjem limita na TRR zavezanca, odhodki podjetja Grep, d.o.o., ki posluje z MOL, in prihodki na osebni TRR zavezanca. Z vidika ocenjevanja korupcijskih tveganj, integritete javne funkcije in institucije ter tveganja za nasprotje interesov je pri tem pomemben podatek, da je MOL od leta 2010 do leta 2012 s podjetjem Grep, d.o.o. poslovala v skupni vrednosti cca 16.180.000 EUR.

Preverjeni podatki in dejstva potrjujejo, da je zavezanec v štirih mesecih leta 2011 kot končni prejemnik prejel več nakazil v skupnem znesku 208.000 EUR iz zaporednega oz. verižnega prenakazovanja (kolobarjenja) finančnih sredstev med računi gospodarskih subjektov, pri čemer se je denarni tok pričel pri podjetju Grep, d.o.o., ki posluje z MOL. Ker so v bili v verigo vpleteni gospodarski subjekti v vplivnem poslovnem krogu podjetja Electa, ki je v lasti družinskih članov zavezanca, so tveganja za korupcijo, nasprotje interesov ter druga nezakonita in neetična ravnanja v danem primeru očitna ter izrazita. Komisija ugotavlja, da je v letu 2011 v sistemu Electa zmanjkalo likvidnih sredstev, hkrati pa je (skoraj) nelikviden na svojem osebnem računu postal zavezanec. V tem primeru je likvidna sredstva, ki so delno končala na osebnem TRR zavezanca, zagotovilo podjetje Grep, d.o.o.

V postopku nadzora je komisija ugotovila dva primera, ko je v istem dnevu po nakazilu, ki ga je izvršil Grep, d.o.o., večja vsota denarja po verižnih transakcijah prek drugih podjetij končala na osebnem računu zavezanca. Prvi je primer z dne 15. 4. 2011, ko je prek veriženja (Grep-Baza Dante-KLM-Zoran Janković) isti dan zavezanec na TRR prejel 40.000 EUR. Drugi je primer z dne 26. 8. 2011, ko je prek iste verige isti dan zavezanec na TRR prejel 100.000 EUR.

Skupno je bilo v obdobju od 15. 4. 2011 do 26. 8. 2011 - torej v obdobju štirih mesecev - po opisani verigi transakcij na račun podjetja KLM, d.o.o. nakazanih cca 570.000 EUR. V istem časovnem obdobju je zavezanec na svoj osebni račun od KLM, d.o.o. prejel 208.000 EUR. Pri večini omenjenih nakazil je bila rubrika »namen« prazna, pri nekaterih je zabeleženo »assignacija electa - vračilo kredita«. Podjetje KLM, d.o.o. v tem času ni razpolagalo z drugimi omembe vrednimi likvidnimi sredstvi oziroma so ostali prilivi zanemarljivi v primerjavi s prilivom, ki izvira iz podjetja Grep, d.o.o. Z vidika korupcijskih tveganj in tveganj za nastanek nasprotja interesov je relevanten podatek, da je do teh transakcij prišlo običajno neposredno za tem, ko je zavezancu zmanjkalo denarja na njegovem osebnem TRR in ni bil sposoben plačati niti osnovnih življenjskih stroškov (elektrika, komunala, RTV naročnina ipd.); slednje je po ugotovitvah komisije poravnal takoj po prejemu denarja iz omenjenih virov.

Komisija na podlagi pridobljenih podatkov ugotavlja, da je družba Baza Dante, d.o.o. družbi Grep, d.o.o. dne 24. 1. 2012 nakazala 1.000.000 EUR kot vračilo posojila in istega dne še 41.700 EUR kot plačilo obresti. Baza Dante, d.o.o. je omenjena sredstva prejela istega dne od podjetja E-gradnja, d.o.o. iz Zagreba, katerega [REDACTED] Komisija v okviru svojih pristojnosti ni ugotavljala načina, kako je podjetje E-gradnje, d.o.o. prišlo do omenjenih sredstev za vračilo.

Soočen z omenjenimi dejstvi, je zavezanec na razgovoru na komisiji pojasnil, da ga ne zanima in da ne ve, od kje in na kakšen način podjetja, povezana s sinom, dobijo denar za poplačilo dolga, kadar ga potrebuje. Da pa je prepričan, da je vse zakonito, da za vse obstajajo pravne podlage, posojilne pogodbe, assignacije ipd.; predvsem pa, da vse postopke na MOL vodijo zakonito in transparentno. Komisija tovrstnega pavšalnega zagovora ne more sprejeti. Tak zagovor je morebiti razumljiv v kazenskem postopku z vidika

posameznega obdolženca, ne pa od javnega funkcionarja v postopku nadzora nad premoženjskim stanjem pred komisijo in katerega ravnanja so neločljivo povezana z integriteto in javnim zaupanjem v institucijo, ki jo vodi ter predstavlja.

V pisnem pojasnilu, ki ga je zavezanec posredoval komisiji po opravljenem razgovoru, je priložil tudi pojasnilo [REDACTED] podjetja Electa, d.o.o., [REDACTED], ki pravi, da je »družba Electa, d.o.o. družbi Baza Dante, d.o.o. izstavila za 2.222.514,92 EUR faktur (prodaja nepremičnin) in del plačil teh faktur je bil na podlagi asignacije izveden na TRR družbe KLM, d.o.o.. Prav tako je družba Electa, d.o.o. večkrat odobrila posojilo družbi Baza Dante, d.o.o. in večji del vračil posojil je bil na podlagi asignacije izveden na TRR družbe KLM, d.o.o.« Priloženo pojasnilo Damijana Jankovića še pravi: »Dejstvo je, da se je v obdobju od 29. 3. 2010 do 20. 1. 2012 velik del plačilnega prometa družbe Electa, d.o.o. na podlagi asignacij izvajal preko družbe KLM, d.o.o., tako, da je tudi zavezanec Zoran Janković del vrnjenih posojil s strani družbe Electa, d.o.o. prejel iz računa KLM, d.o.o. Poudarjam, da Zoran Janković s strani družbe KLM, d.o.o. ni prejel nikakršnih prihodkov ali posojil, še več, do družbe KLM, d.o.o. na dan 31. 12. 2011 iz noslova danih posojil izkazuje terjatev v višini 1.292.373,84 EUR. Ta sredstva so bila družbi KLM, d.o.o. na podlagi asignacij izplačana direktno s strani družbe Electa, d.o.o.« Iz navedenega pojasnila izhaja, da je nakazila zavezancu od podjetja KLM, d.o.o. mogoče smiselno enačiti z nakazili od podjetja Electa, d.o.o.

Komisija na podlagi vseh omenjenih dejstev in okoliščin ugotavlja ponavljajoči se vzorec, da podjetja v vplivnem krogu družinskega podjetja Electa, d.o.o. na osebni TRR zavezanca po naročilu zavezanca v obliki delnega poplačila dolga izvajajo denarne transakcije, kadar je zavezančev osebni račun blizu nelikvidnosti. Kot pojasnjeno že zgoraj, je zavezanec na razgovoru pred senatom komisije povedal, da kadar potrebuje denar, pokliče sina, pri čemer ga ne zanima, kako podjetja iz skupine Electa, d.o.o. pridobijo sredstva, da mu jih nakažejo. Komisija resničnosti te navedbe ne more ne potrditi, ne ovreči, saj nima pooblastil (zaslišanja, prikriti preiskovalni ukrepi ipd.), s katerimi bi lahko ugotavljala oziroma dokazovala, da je zavezanec v naprej seznanjen z izvorom sredstev, iz katerih dobiva poplačilo dolga, ali da morda celo izrablja svojo funkcijo oziroma vpliv za pridobivanje teh sredstev oziroma to počne kdo od članov njegove družine.

Takšnim dejanjem oz. situacijam so se javni funkcionarji in uradne osebe dolžni ne le izogibati, ampak jih morajo v skladu s pričakovanim delovanjem in odgovornostjo preprečevati ter odpravljati, tako kot izhaja iz 3. točke 4. člena ZIntPK, ki v skladu z namenom zakonodajalca določa, kaj pri krepitvi pravne države in transparentnosti ter preprečevanju korupcije in nasprotja interesov pomeni in kaj zahteva načelo integritete. Nenazadnje, zavezanec je kot poklicni župan in odgovorna oseba občine odgovoren za preprečevanje ter obvladovanje oz. upravljanje tovrstnih tveganj tudi po določbah ZIntPK o načrtu integritete. Zavezanec bi se zato po oceni komisije takšnim ravnanjem bil dolžan izogniti in na ta način preprečiti nastanek upravičenega dvoma javnosti v lastno integriteto kot tudi integriteto javne funkcije župana, ki jo opravlja v MOL. Namen (*ratio*) zakonskih določb o integriteti in načrtu integritete je namreč tudi v tem, da zavezanci s spoštovanjem zakona in ukrepov nadzora tveganja ter očitke korupcije, nasprotja interesov in drugih nezakonitih ali neetičnih ravnanj pri spremembah njihovega premoženja preprečujejo, odvrtaajo ter jih tako učinkovito obvladujejo. V danem primeru zavezanec temu ni sledil, zakonsko dolžnost sporočanja vseh sprememb premoženja je opustil, čeprav se je zavedal ali bi se moral zavedati, da s tem krši zakon in slabi zaupanje v pošteno ter odgovorno opravljanje javne funkcije oziroma nedopustno krepiti dvom v zakonito, pošteno in smotrno/gospodarno delovanje in poslovanje občine.

Zavezanec je bil na razgovoru pred senatom komisije prav tako vprašan po izvoru gotovine, ki jo je polagal na svoj TRR pri Banki Koper, d.d., pri čemer je povedal, da se ne spomni točno, iz katerega vira je v letih 2007, 2010 in 2011 prejemal gotovinska sredstva v skupni vrednosti cca 36.000 EUR, ki jih je v tem obdobju večkrat zaporedoma polagal na svoj transakcijski račun (omenil je možnost, da je šlo za vračila posojil, danih v ožjem družinskem krogu, vendar nadaljnjih izkazov ali dokazil ni predložil).

Nadalje je zavezanec v svoji izjavi še pojasnil, da je v letu 2007 opravil večje število gotovinskih dvigov, pri čemer polaganje presežkov nazaj na transakcijski račun ne more biti sporno, niti ni nenavadno. Navaja, da izključno posluje preko svojega transakcijskega računa ter ne hrani gotovine doma, v sefu itd. Navedeno med drugim izhaja tudi iz prijav premoženjskega stanja, ko navaja, da ne razpolaga z gotovino, ki bi presegala vrednost 10.000 EUR.

V konkretnem primeru komisija pojasnil zavezanca ne more šteti kot utemeljenih, kajti zavezanec se na razgovoru pred senatom komisije ni spomnil, da gre v konkretnih primerih za dvige gotovine, to je pojasnil šele v svoji pisni izjavi, ki jo je posredoval komisiji dne 29. 9. 2015. Razgovor pa je bil opravljen v letu 2012. Glede na časovno oddaljenost dogodkov bi komisija lahko razumela pojasnila zavezanca o dvigih gotovine, če bi ta pojasnila podal že na razgovoru pred senatom komisije v letu 2012 in ne šele v letu 2015.

Komisija nazadnje poudarja, da se pričujoče ugotovitve nanašajo le na premoženje zavezanca v Republiki Sloveniji, saj zaradi zakonskih omejitev ni mogla preveriti morebitnega premoženja v tujini, kar bi bilo tudi v javnem interesu transparentnega delovanja in nadzora osebnega premoženja javnega funkcionarja. Komisija prav tako ni imela pravne podlage za pregled premoženjskega stanja družinskih članov zavezanca, da bi lahko odpravila dvome v zakonitost virov njihovega premoženja v povezavi z izvorom premoženja zavezanca. Bi pa bilo to v konkretnem primeru po oceni komisije vsekakor potrebno, glede na to, da je komisija v postopku nadzora nesporno ugotovila, da se prihodki in odhodki zavezanca močno prepletajo s premoženjem ostalih družinskih članov. S tem je bilo delo komisije v danem primeru bistveno omejeno, saj je na podlagi ugotovljenih dejstev in tudi javno dostopnih podatkov očitno, da premoženja (prihodkov in odhodkov) zavezanca ni mogoče v celoti obravnavati ločeno od premoženja njegove ožje in širše družine, ker se to tesno prepleta.

E. SKLEPNO

Komisija je ugotovila, da takšno poslovanje javnega funkcionarja predstavlja izrazito sistemsko korupcijsko tveganje in resen sum kršitve 37. člena ZIntPK (*»uradna oseba svoje funkcije ali službe ne sme uporabiti zato, da bi sebi ali komu drugemu uresničila kakšen nedovoljen zasebni interes«*), obenem pa opozarja, da ravnanje (potrebna skrbnost javnega funkcionarja za zakonitost izvora prejetega denarja) močno odstopa od standardov integritete, kot jih določa ZIntPK in ki se pričakuje od javnih funkcionarjev.

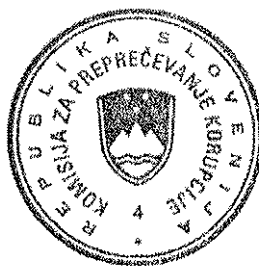
***

Senat komisije je na 27. seji dne 26. 11. 2015 sprejel Zaključne ugotovitve o konkretnem primeru št. 0603-10/2012, ter odločil, da se objavijo skupaj z odgovorom obravnavane osebe, upoštevaje določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, na spletni strani komisije (www.kpk-rs.si).

Senat komisije je odločal v sestavi: Boris Štefanec (predsednik) in dr. Igor Lamberger (namestnik predsednika). Odločitev je bila sprejeta SOGLASNO.

Vložiti:

- zbirka dok. gradiva.

Boris Štefanec
PRESEDNIK